

2023 ж. 12 10 ЗАҢДЫ  
ТУРГАА МЕМЛЕКЕТТІК КАЙТА  
ТІРКЕУ ЖУРГІЗЛДІ  
Бизнес-сауда орталығынан номіні  
011140003666  
Тіркей № 1974-1959-кел

3



Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімінің №36 М.Маметова атындагы жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің  
**ЖАРҒЫСЫ**

### 1-тарау. Жалпы ерекшелер

1. Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімінің №36 М.Маметова атындагы жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – мемлекеттік мекеме) білім функцияларын жүзеге асыру үшін мекеме үйымдастырылғанда күрілген, заңды тұлға мәртебесіне не коммерциялық емес мекеме болып табылады.

2. Мемлекеттік мекеменің күрілтайшысы Түркістан облысы әкімдігі болып табылады (бұдан әрі - Күрілтайшы).

3. Тиісті саланың уәкілдегі органдары, сондай-ақ оған байланысты мемлекеттік мекеменің мүлкіне қатысты құқық субъектісінің функцияларын жүзеге асыратын орган Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімі (әрі қарай – Уәкілдегі орган) болып табылады.

4. Мемлекеттік мекеменің атауы: Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімінің №36 М.Маметова атындагы жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

5. Мемлекеттік мекеменің тұрған жері: индексе 160918, Қазақстан Республикасы, Түркістан облысы, Келес ауданы, Ақтобе аудылдық округі, Жанадауір ауылы, Мектеп кошесі №59

### 2-тарау. Мемлекеттік мекеменің заңдық мәртебесі

6. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес тендерімі, банкте шоттары, бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтанбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы жазылған мөрі болады.

7. Мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның күрілтайшысы (катысушысы) бола алмайды. Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды коспаганда.

8. Мемлекеттік мекеме озінін міндеттемелері бойынша озінің кепілдігіндегі акшамен жауап береді. Мемлекеттік мекеме акша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе облыстық бюджет каражатымен субсидиарлық жауапты болады.

9. Мемлекеттік мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері, олардың Қазақстан Республикасы Каржы министрлігінің аумактық казынашылық болімшелерінде міндетті тіркелгеннен кейін, күшіне енеді.

### 3-тарау. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

10. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні: ұлттық және жалпы адамзаттық күндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке тұлғашының калыптасыруға дамытуға және кәсіптік шындауга бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау.

11. Мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаты: тұлғаны калыптасыруға және дамытуға

МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕНІҢ  
АДДЕПЕРДАМЫЛЫҚ  
ТЕКСЕРІЛДІ

багытталған үлгілік оку багдарламаларын менгеру арқылы білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға жағдайлар жасау; олардың шыгармашылық, рухани және дене бітімі мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру; азаматтылық пән патриотизмге, өз Отаны – Казакстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді және казак тілін күрметтеуге, халық дәстүрлерін кадирлеуге, Конституцияға карсы және когамга карсы кез келген коріністерге тәзбеуге тәрбиелеу.

12. Мемлекеттік мекеме мақсатка кол жеткізу үшін мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

- 1) ішкі тәртіп ережелерін әзірлеу және бекіту;
- 2) жұмыс оку жоспарлары мен жұмыс оку багдарламаларын әзірлеу және бекіту;
- 3) қыскартылған оқыту мерзімімен білім беру багдарламаларын әзірлеу және бекіту;
- 4) ата-аналарды және өзге де заңды өкілдерді, білім алушылар мен тәрбиленушілерді жыл сайын ағымдағы оку жылының соңына дейін:

алдағы оку жылында пайдалануға ұсынылатын окулыктар мен оку-әдістемелік кешендерінің және басқа да косымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштерінің тізбесі туралы;

- 5) білім беру багдарламаларын бейімдеу және іске асыру;
- 6) ұлттық бірыңғай тестілеуді коспағанда, білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бакылауды жүргізу, оларды аралық және корытынды аттестаттаудан өткізу;
- 7) өз қарикы қаражаттары шектерінде қызметкерлерге Казакстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен лауазымдық айлықақылар (ставкалар), косымша ақылар, үстеме ақылар және өзге де ынталандыратын төлемдер белгілеу;

8) Казакстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен кадрлардың біліктілігін арттыруды және оларды кайта даярлауды қамтамасыз ету;

9) Казакстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен педагогтердің міндетті мерзімдік медициналық қарап-тексеруден өтуін қамтамасыз ету;

10) мемлекеттік мекемені материалдық-техникалық қамтамасыз ету, жарактандыру мен жабдықтау;

11) Казакстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен ақылы негізде тауарларды (жұмыстарды, қызметтер корсетуді) ұсыну;

12) жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін Казакстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен косымша қаржылық және материалдық қаражат көздерін тарту;

13) денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органмен және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органмен келісу бойынша білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындастын тәртіппен білім алушыларды тамакпен қамтамасыз ету;

14) білім алушылар мен тәрбиленушілерге медициналық қызмет корсетуді қамтамасыз ету;

15) білім алушылар мен тәрбиленушілердің денсаулығын сақтау мен ныгайтуды қамтамасыз ету;

16) балалардың денсаулығына және дамуына зардабын тигізетін акпаратқа кол жеткізуін шектеуге арналған, байланыс операторларының көрсетілетін қызметтерін пайдалана отырып, білім алушылардың тәрбиленушілердің Интернетке кол жеткізуін қамтамасыз ету;

17) білім беру саласындағы акпараттандыру объектілеріне экімшілік деректерді беруді қамтамасыз ету;

18) білім алушылар мен тәрбиленушілерді асырау және олардың тіршілік ету жағдайларының белгіленген нормалардан төмен болмауын қамтамасыз ету;

19) қогамдық өзін-өзі басқару органдарының, қогамдық бірлестіктердің қызметіне жәрдемдесу;

20) Казакстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен қаржылық есептілікті табыс ету;

21) кадрларды қәсіптік даярлаудың казіргі заманғы нысандарын.

13. Мемлекеттік мекемеге осы жаргыда бекітілген өз қызметтін мөні мен

максаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ак мәмілелер жасауга тыбым салынды.

14. Мемлекеттік мекеме Қазақстан Республикасының заңдарымен немесе құрылтай құжаттарымен накты шектелген не оның басшысының жарғылық құзыретін бұза отырып, қызмет максаттарына қайшы жасалған мәміле; тиісті саланың үәкілдегі органды немесе прокурордың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

#### 4-тарау. Мемлекеттік мекемені баскару

15. Мемлекеттік мекемені жалпы баскаруды Үәкілдегі орган жүзеге асырады.

16. Үәкілдегі орган колданыстағы заңнамаларда белгіленген ретпен мыналай функциялард жүзеге асырады:

1) мемлекеттік мекемеге мүлікті бекітіп береді;

2) мемлекеттік мекеменің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;

3) мемлекеттік мекеме мүлкінің сакталуына бакылауды жүзеге асырады;

4) мемлекеттік мекеменің баскару органдарының құрылымын, құрылуды тәртібі мен өкілдегі мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер кабылдау тәртібін анықтайды;

5) мемлекеттік мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны дауазымынан босату негіздерін айқындайды;

6) мемлекеттік мекеменің құрылымы мен шекті штаттық санын бекітеді;

7) жылдық қаржы есептілікті бекітеді;

8) мемлекеттік мүлік жөніндегі үәкілдегі органга мемлекеттік мекемеге берілген немесе өзінің шаруашылық қызметтінің иттихесінде олар сатып алған мүлікті алып коюға немесе қайта болуге жазбаша келісімін береді;

9) осы жарғының және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген озге де функцияларды жүзеге асырады.

17. Мемлекеттік мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды көспаганда, тиісті саланың үәкілдегі органдарымен қызметке тагайындалады және қызметтен босатылады.

18. Мемлекеттік мекеменің басшысы мемлекеттік мекеме жұмысын ұйымдастырады және басшылық етеді. Үәкілдегі органға тікелей бағынады (Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды көспаганда) және мемлекеттік мекемеге жүктелген міндеттер мен олардың өз функцияларын жүзеге асыруына жеке жауапты болады.

19. Мемлекеттік мекеменің басшысы дара басшылық қагидаты бойынша әрекет етеді және мемлекеттік мекеме қызметтінің барлық мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы жарғыда айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

20. Мемлекеттік мекеме басшысының мемлекеттік мекемесін жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеті енбек міндеттемелерін бұзу болып табылып, тәртіптік және материалдық жауапкершілікке әкелді.

21. Мемлекеттік мекеменің қызметті жүзеге асыруы барысында мемлекеттік мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) мемлекеттік мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;

2) мемлекеттік органдарда, басқа да үйимларда мемлекеттік мекеменің муддесін білдіреді;

3) шарттар жасайды;

4) сенімхаттар береді;

5) мемлекеттік мекеменің іссапарларға, тагылымдамаға, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оку орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін жоғарылатудын озге де түрлерінен байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;

6) банк шоттарын ашады;

7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бүйректар шығарады және үскемендер береді;

8) Үәкілдегі орган тагайындастырылған қызметкерлерді көспагапта, мемлекеттік мекеменің қызметкерлерін жұмыска кабылдайды және жұмыстап босатады; ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ

9) мемлекеттік мекеме қызметкерлеріне, Қазақстан Республикасының заңнамасына

ТЕКСЕРІЛДІ

сәйкес котермелесу және жазалау шараларын қолданады;

10) өз орынбасарының (орынбасарларының) және мемлекеттік мекеменің өзге де басшы қызметкерлерінің міндеттері мен екілеттіктер аясын айқындайды;

11) оған Казакстан Республикасы заниямасымен, осы жарымен және Уәкілдік органдармен жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

### **5-тарау. Білім беру бағдарламаларының тізбесі**

22. Білім беру процесінің мақсаты мыналар болып табылады: имандылық, зияткерлік, мәдени, тәндік жағынан дамыту және кәсіби күзыреттілікті калыптастыру мақсаттарында жүзеге асырылатын тәрбиелеу мен оқытудың үзілісін процесі.

23. Мемлекеттік мекеменің жалпы білім беретін оку бағдарламалары жеке адамның жалпы мәденистін калыптастырудын, жеке адамды қогамдагы өмірге бейімдеудін міндеттерін шешуге, кәсіпті, мамандықты саналы турде таңдау мен мәнгеру үшін негіз жасауга бағытталған.

Жалпы білім беретін оку бағдарламалары мазмұнына карай мынадай оку бағдарламаларына:

- 1) мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту;
- 2) бастауыш білім беру;
- 3) негізгі орта білім беру;
- 4) жалпы орта білім беру болып бөлінеді.

Дарынды адамдардың әлеуетті мүмкіндіктерін негұрлым толық дамыту үшін оку бағдарламасының жекелеген пәндерін терендептік оқытуды көздейтін мамандандырылған жалпы білім беретін оку бағдарламалары әзірленеді.

Мүмкіндігі шектеулі балалар үшін арнаулы оку бағдарламалары әзірленеді.

### **6-тарау. Мекемеге қабылдау тәртібі**

24. Мемлекеттік мекемеде білім алушылардын қатарына қабылдау білім беру мемлекеттік мекеме басшысының бүйрығы негізінде жүргізіледі.

25. Бастауыш сыныпка дайындық деңгейіне қарамастан, мемлекеттік мекеме қызмет корсететін аумакта тұратын барлық балалардың коллежтімділігін қамтамасыз ете отырып, алты жастагы және күнтізбелік жылда алты жасқа толатын балаларды бірінші сыныпка қабылдауды қамтамасыз етеді.

26. Баланың ата-аналары немесе өзге занды өкілдері келесі құжаттар тізбесін «Электрондық үкімет» веб – порталы (бұдан әрі – Портал) портал арқылы ұсынады:

1) ата-аналардың немесе басқа занды өкілдердің Казакстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 казандагы «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарына окуга қабылдаудың үлгілік қагидаларын бекіту туралы» № 564 бүйрығымен бекітілген 1-косымшасының нысанына сәйкес өтініш;

2) «Денсаулық сактау үйымдарының бастилғы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы» Казакстан Республикасы Денсаулық сактау министрінің міндеттін аткарушының 2020 жылғы 30 казандагы № КР ДСМ- 75/2020 бүйрығымен бекітілген № 065/у нысанды денсаулық жағдайы туралы аныктама және «Бала денсаулығы паспорты» 026/у-3 есеп нысаны, Казакстан Республикасының Денсаулық сактау министрінің міндеттін аткарушының

2003 жылғы 24 маусымдагы № 469 бүйрығымен бекітілген № 026/у-3 нысан денсаулық жағдайы туралы аныктама;

3) баланың 3x4 см өлшеміндегі цифрлық фотосуреті.

Қызмет берушіге кагаз жүзінде:

1) ата-аналардың немесе басқа занды өкілдердің Казакстан Республикасы ғылым министрінің 2018 жылғы 12 казандагы «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарына

ТУРКІСТАН ШАШЫСЫНЫҢ  
РОСПОЛИЕСЫ БІЛІМДЕ ЖАЙС  
ТЕКСЕРІЛДІ

окуға кабылдаудың үлгілік кагидаларын беріту туралы» бұйрығымен бекітілген 1-косымшасының нысанына сәйкес отініш;

2) жеке басын растайтын күжаттын түшініскасы (түшініскасы сәйкестендіру үшін жақет, ол корсетілетін кызметті алушыга кайтарылады);

3) денсаулық жағдайы туралы аныктама «Денсаулық сактау үйымдарының бастапқы медициналық күжаттама нысандарын беріту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сактау министрінің міндеттін атқарушының 2020 жылғы 30 казандагы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген № 065/у нысанды денсаулық жағдайы туралы аныктама және «Бала денсаулығы паспорты» 026/у-3 есеп нысанын толтыру және жургізу жөніндегі м.а. 2003 жылғы 24 маусымдағы № 469 бұйрығымен бекітілген № 026/у-3 нысан денсаулық жағдайы туралы аныктама;

4) баланың 2 данада 3x4 см олшеміндегі фотосуреті.

Шетелдік және азаматтығы жок корсетілетін кызметті алушылар өздерінің мөртебесін айқындастын, тұрғылықты жері бойынша тіркелген туралы белгісі бар мынадай күжаттардың бірін ұсынады:

16 жасқа дейінгі балалардың ата-аналары немесе занцы өкілдері шетелдіктер және азаматтығы жок адамдар өз баласын білім беру үйымдарын анықтау барысында облыстық, республикалық маңызы бар кала, астана аудан (облыстық маңызы бар кала) білім баскармаларына өтініш жасайды және Қазақстан Республикасында тұракты тұруға күкік берілген күжатты ұсынады;

- 1) шетелдік - шетелдіктің Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты;
- 2) азаматтығы жок тұлға - азаматтығы жок тұлғаның куәлігі;
- 3) боскын - боскының куәлігі;
- 4) паналатуды іздеуші тұлға - паналатуды іздеуші тұлғаның куәлігі;
- 5) кандақ - кандақ куәлігі.

Корсетілетін кызметті алушының жеке басын куәландыратын күжат, баланың туу туралы куәлігі, мекенжай аныктамасы туралы мәліметтерді корсетілетін кызметті беруші тиісті мемлекеттік акпараттық жүйелерден «електрондық үкімет» шлюзі арқылы алады. Тиісті мемлекеттік органдар шектеу іс-шараларын жүзеге асырган, тотенше жағдай сингізілген, белгілі бір аумакта әлеуметтік, табиги және техногендік сипаттагы тотенше жағдайлар туындалған жағдайларда № 065/у и 026/у-3 нысандагы медициналық анықтамаларды корсетілетін кызметті алушылар осы аумакта шектеу іс-шараларын алып тастауга, тотенше жағдайдағы колданысын тоқтатуға карай тікелей білім беру үйымдарына ұсынады.

Күжаттарды кабылдау ағымдағы күнтізбелік жылдың 1 сауірінен бастап 1 тамызына дейін жүзеге асырылады.

Бірінші сыныпка кабылдау туралы бұйрыкты ағымдағы жылдың 25 тамызынан кешіктірілмей шыгарылады.

27. Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйымдары арасында балаларды ауыстыру үшін күжаттарды кабылдау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 казандагы «Бастауыш, негізгі орта жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарына окуга кабылдаудың үлгілік кагидаларын беріту туралы» бұйрығымен бекітілген 2-косымшага сәйкес «Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйымдары арасында балаларды ауыстыру үшін күжаттарды кабылдау» мемлекеттік корсетілетін кызмет стандартына сәйкес каникул кезеңінде (сот шешімін, басқа елді мекенге кошуді, Қазақстан Республикасынан тұракты тұруға кетуді қоспағанда) портал арқылы жүзеге асырылады.

28. Екінші, үшінші, тортінші, бесінші, алтыншы, жетінші, сегізінші, тогызыншысыныптарына кабылдау Мемлекеттік мекеменің кызмет корсету аумагында тұратын білім алушылардың коллежтімділігін камтамасыз ете отырып жүзеге асырылады.

29. Оныншы, он бірінші (он екінші) сыныптарына алушылардың кабылдау Мемлекеттік мекеменің кызмет корсету аумагында тұратын білім алушылардың коллежтімділігін камтамасыз ете отырып және білім алушының жағе өтінішіне олардың

ата-аналарының немесе заңды оқілдерінің отінішінің және негізгі орта білім туралы мемлекеттік ұлтідегі күжатының негізінде жүзеге асырылады.

30. Мемлекеттік мекемеге кабылдау Казахстан Республикасының колданыстасы заңнамасына және білім саласындағы үзілесті органның бүйрекшінен сәйкес, жүзеге асырылады.

Отініштер күнтізбелік жылдың 15 тамыза дейін кабылданады.

### **7-тарау. Білім беру үйымынан білім алушылар мен тәрбиеленушілерді шыгару негіздері және тәртібі**

31. Он алты жасқа дейінгі балаларды орта білім беретін мемлекеттік үйымдардан шыгаруга құқыкка карсы әрекеттер жасаганы, білім беру үйымдарының жарғысын ерекшелік және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру үйымы мемлекеттік басқару органының шешімі бойынша ерекше жағдайларда рұқсат етіледі.

Жетім балаларды және ата-анасының камкорлығының калған балаларды шыгару туралы шешім корғаншы және камкоршы үйымдардың көлісімімен кабылданады.

Пробация кызметтінің есебінде тұрган қамелетке толмагандарды орта білім беретін мемлекеттік үйымдардан шыгару туралы шешім пробация кызметтінің көлісімімен кабылданады.

### **8-тарау. Білім беру үйымынан білім алушылармен, тәрбиеленушілермен және (немесе) олардың ата-аналарымен және өзге де заңды оқілдерімен катынастарын реесімдеу тәртібі**

32. Мемлекеттік мекеме мен ата-аналар немесе заңды оқілдер арасындағы қарым-катаинас білім алушылар мен тәрбиеленушілерді мемлекеттік мекемеге кабылдау кезінде жасалатын шартпен реттеледі.

33. Қамелетке толмаган окушылардың ата-аналары мен өзге де заңды оқілдеріне білім беру үйымдарының балаларының үлгерімі, тәртібі және оку жағдайлары туралы акпарат алу мүмкіндігі қамтамасыз етіледі.

### **9 -тарау. Білім беру процесін үйымдастыру (оның ішінде оқыту және тәрбиелеу тілі (тілдері), білім алушылардың, сабак режимі)**

34. Мемлекеттік мекеменің оку-тәрбие кызметі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде әзірленген оку жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Меншік нысандарына қарамастаң барлық білім беру үйымдары білім алушылардың мемлекеттік тіл ретінде казак тілін білуін, сондай-ақ білім берудің тиісті деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес орыс тілін және шет тілдерінің біреуін оқып-үйренуін қамтамасыз етуге тиіс.

35. Білім алушылардың оку жүктемесі, сабак режимі мемлекеттік жалпы міндетті стандарттар, оку жоспарлары мен деңсаулық сақтау және білім беру органдарының үсіністары негізінде әзірленген мекеме бекітетін ережелермен айқындалады.

36. Мемлекеттік мекеме білім алушыларды білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бакылауды және аралық аттестаттауды откізуін нысандарын, тәртібін және кезеңділігін дербес таңдайды.

37. Оку-тәрбие процесі білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагогтердің адамгершілік калір-касиеттің өзара күрметтеу және мүгедектігі бар адамдардың құқықтарына білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде күрметпен карау негізінде жүзеге асырылады.

Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге катысты күш корсету, моральдық және психикалық қысым жасау әдістерін колдануға жол берілмейді.

38. Мемлекеттік мекеме тәрбие бағдарламалары білім беру процесінің кұрамында болған табылалы және білім алушылардың, тәрбиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационалдық, жогары моральдық және имандылық сезімін

калыптастыруға, сондай-ақ жан-жакты қынғушылықтары мен кабілеттерін дамытуға бағытталған.

Мемлекеттік мекеме наследік, этностық, діни, әлеуметтік ымырасыздық пен жалпыға танылған принциптеріне кайшы келетін озге де идеяларды насиҳаттауға тыбым салынады.

39. Эскерге шакырылуға дейінгі және шакырылу жасындағы білім алушылардың орта білім беру базасындағы алғашқы эскери лаярлығы - жалпы орта білімнің жалпы асырылады.

#### **10-тарау. Білімді ағымдағы бақылау жүйесі, білім алушыларды аралық аттестаттау және корытынды аттестаттау, оларды отқызудан нысанашы мен тәртібі**

40. Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылауды токсан, болім (ортак тақырып) аяқталғаннан кейін оку материалдарының мазмұнын менгеру деңгейін анықтау және кадағалау үшін жиынтық бағалау нысанында педагогтер жүргізеді.

1-сыныпта білім алушылардың оку жетістіктері бағаланбайды.

1) 2-11 сынып оқушыларына формативті бағалау, белім/ортак тақырып бойынша жиынтық бағалау (бұдан әрі – БЖБ) және токсан бойынша жиынтық бағалау (бұдан әрі ТЖБ) нәтижелері бойынша білім алушыларға токсандық оку жетістіктерін бағалау кезінде ескерілетін балдар койылады;

2) Сабакта БЖБ орындау үшін отқызу нысаны (бақылау, практикалық немесе шыгармашылық жұмыс, жоба, эссе, диктант, мазмұндама, шыгарма, тестілеу және баскалар) мен уақытын педагог дербес айқындаиды;

БЖБ үшін максималды балл 1-4 сыныптарда кемінде 7 және 15 балдан артық емес, 5-11 (12) сыныптарда кемінде 7 және 20 балдан артық емес болуы керек;

3) БЖБ және ТЖБ койылатын корытынды балды кою кезінде колмен жонделген жер, сондай-ақ оку тапсырмалары мен есептер шарттарын ресімдеуі есептелмейді, мінез-құлқы үшін балдар төмендегілмейді;

4) Аптасына 1 сағат оку жүктемесі кезінде БЖБ кажет болған жағдайда болімдерді біріктіре отырып токсанына екі реттен артық жүргізілмейді, корытынды баға жартыжылдықта койылады;

5) БЖБ токсанына үш реттен артық отқізілмейді. Болімдер/ортак тақырыптар токсанына төрт және одан да көп болімдерді/ортак тақырыптарды оқып-зerdelegен жағдайда тақырыптардың ерекшеліктерін және оқыту максаттарының санын ескере отырып біріктіріледі. Оны екі кезеңде отқізуға болады;

6) Оку пәндерінің күрделілік деңгейін есепке ала отырып, бір күнде үштен артық ТЖБ отқізуға болмайды. ТЖБ токсан аяқталатын соңғы күні отқізілмейді. Бір оку пәні бойынша БЖБ мен ТЖБ бір күнде отқізілмейді;

7) Үйде оқытын білім алушыларды бағалау кезінде педагог үйде оқытын білім алушылардың оку жүктемесін және олардың оқып-зerdelegен оку материалын ескере отырып, сарапанған және/немесе жеке тапсырмаларды әзірлейді;

8) Ерекше білім берілуіне кажеттіліктері бар білім алушыларды бағалау кезінде мугалім сарапанған және/немесе жеке тапсырмаларды колданады, сондай-ақ білім алушының ерекшеліктерін есепке ала отырып, онын ішінде жеке оку бағдарламаларын іске асыру кезінде бағалау өлшемшарттарына озгерістер енгізеді;

9) «Көркем енбек», «Музыка», «Дене шынықтыру», «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері», «Графика және жобалау», «Алғашқы эскери және технологиялық дайындық», «Зайырлылық және дінтану негіздері» және бастауыш мектепте «Цифрлық сауаттылық» пәндері бойынша БЖБ мен ТЖБ отқізілмейді және токсан/жартыжылдық жиистүРЖИСТИНЫШАРЫНЫДАСЫ бойынша «есептелінді» (есептелінген жок) деген белгі жазылады.

10) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 караашадагы № 500 бұлдырылған бекітілген Қазақстан Республикасындагы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оку жоспарларын (бұдан ері – Үлгілік оку жоспары) таңдау кезінде 10-11-сыныптарда қыскартылған оку жүктемесі бар инвариантты компоненттің тереңдегілген және стандартты деңгейінің пәндерін таңдау кезінде «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері», «Графика және жобалау» оку пәндерінен басқа пәндер бойынша жынытық бағалау жүргізіледі;

Вариативті компонент сағатының есебінен таңдалған 10-11-сыныптардың оку пәндері бойынша жынытық бағалау еткізілмейді, оку жылдарың сонында «есептелінді» (есептелеңген жок) деген белгі жазылады;

11) Қыскартылған оку жүктемесі бар Үлгілік оку жоспарларын таңлаган жағдайда БЖБ саны 11-тармакка сәйкес жүргізіледі;

Вариативтік компонент есебінен таңдалған 5-9-сыныптардагы оку пәндері бойынша (инварианттық компоненттегі таңдау пәндері) жынытық бағалау еткізілмейді, оку жылдарың сонында «есептелінді»/ «есептелеңген жок» деген белгі жазылады;

12) Жынытық бағалау тапсырмалары білім алушылармен орындалады және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы З сәуірдегі № 115 бұлдырылған бекітілген жалпы білім беретін пәндер бойынша Үлгілік оку бағдарламасына (бұдан ері – Үлгілік оку бағдарламасы) сәйкес олар еткен материалдарды қамтиды;

13) Формативті және жынытық бағалау тапсырмаларын академиялық адалдық принциптерін сактай отырып педагогтер дербес дайындаиды;

14) ТЖБ еткізег алдында педагогтердің әдістемелік бірлестігінің отырысында тапсырмалардың оку максаттарына сәйкестігін, тапсырмалар колемін, тапсырмаларды орындауга арналған нұсқаулықтарды, орындау уақытын талқылайды;

Тілдік пәндер бойынша жынытық бағалау сөйлеу кызметінің төрт түрі (тындалым (тындау), айтылым, оқылым, жазылым) бойынша жүргізіледі. Тындалым (тындау) және айтылым дәғдүларын бағалау жынытық бағалауды еткізу жоспарланған алтанның ішінде сабактың барысында жүргізіледі;

15) Даулы мәселелер туындаған жағдайда білім алушылардың тоқсандағы оку жетістіктерінің інтижелері бойынша жазбаша түрде еткізілетін жынытық бағалауда объективтілікті және ашықтықты қамтамасыз сту шін және/немесе педагогикалық көзестің шешімімен педагогтер қажет болған жағдайда, ТЖБ бағасы койылғанға дейін бір күннен кешіктірмей модерация жүргізеді;

Балдары өзгертуі тиіс болатын білім алушылардың тоқсандық жынытық жұмыстарының модерациясы жүргізілген жағдайда олар қайта тексеріледі. Модерация корытындысы бойынша ТЖБ үшін балл осу жағына да, азау жағына да өзгереді;

16) Білім алушылар жынытық бағалау еткізу күні объективті себептерге байланысты (денсаулық жағдайына байланысты, жакын туыстарының кайтыс болуы, колайсыз метеожағдайларга байланысты, барлық деңгейдегі жарыстарға, конференцияларға, олимпиадаларға және ғылыми жобалар конкурстарына катысу) болмаган жағдайда жынытық бағалауды жеке кесте бойынша тапсырады;

Ағымдагы тоқсан/жартыжылдық аяқталғанға дейін жынытық жұмыстарды тапсырмаган жағдайда білім алушыга жынытық жұмыстарды тапсыранға дейін «уақытша аттестатталмады» деген белгі электронды журнада койылады. Тапсыру корытындысы бойынша төртінші/жартыжылдық баға койылады;

17) БЖБ және ТЖБ корытындысы болмаган жағдайда білім алушы уақытша аттестаттаудан отпеген болып есептеледі.

41. Негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын мемгеру білім алушылардың міндетті корытынды аттестаттауымен аяқтанды және мынадай нысандарда еткізіледі:

1) 9 (10) сыныптардың білім алушылары үшін корытынды бітіру емтихандары;

2) 11 (12) сыныптардың білім алушылары үшін мемлекеттік бітіру емтихандары;

42. 1-8 (9), 10 (11) сыныптардың білім алушыларына корытынды аттестаттау карастырылмайды.

43. Корытынды аттестаттауға МЖМБС талантарына сәйкес үлгілік жалпы білім беретін оку бағдарламаларын менгерген 9 (10), 11 (12) сыныптардың білім алушылары жіберелді.

44. Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын менгерген 9 (10) сынып білім алушылары төрт пәннен емтихан тапсырады, оның біреуі таңдау бойынша.

Жалпы орта білім берудің жалпы білім беру оку бағдарламаларын менгерген 11 (12) сынып білім алушылары бес емтихан түрінде корытынды аттестаттау тапсырады, олардың біреуі таңдау бойынша.

45. 9 (10) сынып білім алушылары үшін корытынды аттестаттау мынадай нысандарда откізіледі:

1) казак тілі/орыс тілі және озбек/ұйғыр/тәжік тілінде білім беретін мектептер үшін ана тілі (окыту тілі) бойынша зессе нысанында жазбаша емтихан, гуманитарлық шикілдердің тереңдетіп оқытатын мектеп білім алушылары үшін жазбаша жұмыс (мақала, әңгіме, зессе);

2) математикадан (алгебрадан) жазбаша емтихан;

3) орыс, озбек, ұйғыр және тәжік тілдерінде оқытатын сыныптардагы казак тілі мен адебиеті бойынша жазбаша емтихан және казак тілінде оқытатын сыныптардагы орыс тілі мен адебиеті бойынша жазбаша емтихан;

4) таңдау пәні (физика, химия, биология, география, геометрия, Казакстан тарихы, дүниежүзі тарихы, адебиет (окыту тілі бойынша), шет тілі (ағылшын/ француз/неміс), информатика) бойынша жазбаша емтихан.

46. 11 (12) сынып білім алушыларын корытынды аттестаттау мынадай нысандарда откізіледі:

1) казак тілі/орыс тілі бойынша және озбек/ұйғыр/тәжік тілінде білім беретін мектептер/сыныптар үшін ана тілі (окыту тілі) бойынша жазбаша емтихан;

2) алгебра және анализ бастамаларынан жазбаша емтихан;

3) Казакстан тарихынан ауызша емтихан;

4) орыс, озбек, ұйғыр және тәжік тілдерінде оқытатын мектептерде/ сыныптарда казак тілі мен адебиетінен және казак тілінде оқытатын мектептерде/ сыныптарда орыс тілі мен адебиетінен жазбаша емтихан;

5) таңдау бойынша пәннен (физика, химия, биология, география, геометрия, дүниежүзі тарихы, күкүк негіздері, адебиет (окыту тілі), шетел тілі (ағылшын/ француз/неміс), информатика) жазбаша емтихан.

47. Білім алушылардың аралық аттестаттау және корытынды аттестаттау, оларды откізуудің нысандары мен тәртібі Қазакстан Республикасының колданыстағы зертнамасына және білім саласындағы уәкілетті органдың бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

## II- тарау. Ақылы қызмет корсетудің тізбесі мен тәртібі

48. Мемлекеттік мекеме мемлекеттік жалпынға міндетті білім беру стандарттарының талантарынан тыс, ақылы қызметтер корсету туралы шартты жасайтынын, ақылы негізде мынадай:

1) косымша білім беру бағдарламаларын (балалар және жасосспірімдер шыгармашылығын, спорт, мәдениет және онер саласындағы бейімділіктер мен кызыгуышылдықтарды дамыту, мамандардың біліктілігін арттыру) іске асыру;

2) оку жоспары мен бағдарламалары бойынша болінген оку уақытынан пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша жекелеген білім алушылармен косымша сабактар үйнамдастыру;

3) пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша білім алушылармен білім негіздерін тереңдетіп оқып үйренуді үйнамдастыру;

4) білім алушылар мен тәрбиеленушілер, педагогтер мен сресек жүртшылық арасында әр түрлі: спорт жарыстарын, семинарлар, кеңестер, конференциялар, сондай-ак оку-әдістемелік адебиетті әзірлеу мен откізу жөніндегі іс-шаралар үйымдастыру және откізу;

5) музика аспантарын пайдалануга беру және Интернет-байланыстың косымша қызметтерін ұсыну;

6) жазғы демалысты үйымдастыру, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің, білім беру үйымында откізілетін түрлі іс-шараларға катысушыларды тамактануын камтамасыз ету;

7) оку-ондірістік шеберханалардың, оку шаруашылықтарының, оку-тәжірибе участекерінің онімдерін өндіру мен откізуді үйымдастыру.

49. Мемлекеттік орта білім беру үйымдары деңе шынықтыру-сауықтыру және спорт күрмалы жайларын мүліктік жалдауга (жалға) беру жөніндегі корсетілетін қызметтерді ұсынуга құқылы.

Мемлекеттік орта білім беру үйымдары мүліктік жалдауга (жалға) беруден алғынан кірістерді өзі лербес пайдаланады.

50. Ақының иегізде қызметтер корсетілетін білім беру үйымдарының және білім алушының (тәрбиеленушінің), оның ата-анасының немесе өзге де заңды оқілдердің озара катынастары шартпен реттеледі.

Білім алушы шарт жасасу кезінде бүкіл оку кезеңіне шығыстарды бір мезгілде толеген жағдайла толем сомасы оку мерзімі аяқталғанға дейін өзгермейтін болады.

Окуга толемді кезең-кезеңмен толеген ретте толем сомасы жалакының ұлғаюы жағдайында және инфляция индексі ескеріле отырып, жылыша бір реттен жи емес өзгерілуі мүмкін.

## 12-тарау. Мемлекеттік мекеме мүлкінің құрылу тәртібі

51. Мемлекеттік мекеме мүлкін күны оның тенгерімінде айқындалатын заңды тұлғанын активтері құрайды. Мемлекеттік мекеменің мүлкі мыналардың:

1) оған менишкік несі берген мүлік;

2) өз қызметі барысында сатып алған мүлік (акшалай кірістерді коса алғанда);

3) Казакстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаган өзге де қаржылық көздері есебінен құрылады.

52. Мемлекеттік мекеме дербес иеліктен шыгаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета қараждаты бойынша болінген мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге құқығы жок.

53. Егер Казакстан Республикасының заңдарымен мемлекеттік мекемеге кіріс экелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, онда "Мемлекеттік мүлік туралы" Казакстан Республикасының Занының 161-бабының 2-тармагында көзделген салаларында мемлекеттік мекемелер өндіретін тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) откізуден түсетін акшаны қосынғанда, мұндай қызметтен алғынан акша тиісті бюджеттің есебіне жатқызылады.

54. Егер Казакстан Республикасының заңдарында косымша қаржыландыру көзі белгіленбесе, мемлекеттік мекеменің қызметі тиісті жергілікті немесе республикалық бюджеттен қаржыландырады.

55. Мемлекеттік мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Казакстан Республикасының заңнамасына сойкес есептілік ұсынады.

56. Мемлекеттік мекеменің қаржылық-шаруашылық қызметтің тексеру және ревизия Казакстан Республикасы заңнамасында белгілінген тәртіппен жүзеге асырады.

## 13-тарау. Мемлекеттік мекемедегі жұмыс тәртібі

57. Мемлекеттік мекеменің жұмыс тәртібі ішкі енбек тәртібшінің көннің заңнамасымен белгіленеді және Казакстан Республикасы енбек заңнамасының нормаларынан кайшы келмеуі тиіс.

ТУРКИЯНЫҢ  
ОДДЕЛДЕТАРЫ  
ТЕКСЕРІЛДІ

#### **14-тарау. Күрылтай күжаттарына өзгерістер мен толыктырулар енгізу тартібі**

58. Мемлекеттік мекеменін күрылтай күжаттарына өзгерістер мен толыктырулар Күрылтайшының шешімі бойынша жүзеге асырылады, және «Занды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен оқілдіктерді есептік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасы Запраша сәйкес тіркеу органында тіркеледі.

#### **15-тарау. Мемлекеттік мекеменің кайта үйымдастыру және тарату шарттары**

59. Мемлекеттік мекеменің кайта үйымдастыру және тарату Күрылтайшының шешімі бойынша жүргізіледі.

60. Мемлекеттік занды тұлға, заинамалық актілермен басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

61. Кредит берушілердің талаптарын канагаттаңдырылғаннан кейін калған таратылған мемлекеттік занды тұлғанын мүлкін Үәкілетті орган кайта боледі.

62. Таратылған мемлекеттік мекеменің мүлкін өткізу інтижесінде алынған каражатты коса алғанда, осы мекеменің кредиторлардың талаптары канагаттаңдырылғаннан кейін калған акчасы тиісті бюджет кірісінің есебіне жатқызылады.

#### **16-тарау. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен оқілдіктері туралы мәліметтер**

63. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен оқілдіктері жоқ.